

laatste update 16.11.21:

8.45u / 11.15u

Vrgst.: 5, 2^e al.

kleine nachtegaal	mechanische vogel ... techniek
mooiste stemgeluid	kunstig, blinkend O, goud, edelstenen
wordt gevangen/kooi/vliegen 2 x lintje	loepzuiver, wel = melodieën
wordt vergeten en (woud)vlucht en verbannen	oei: verontwaardiging maar: technischer veel ++ welke les hieruit 6, al.2
onvoorspelbaar gekwetter	voorspelbaar ... prijkt ... saai ...maar: gaat stuk
	keizer sterfbed mechaniekje kapot oei
komt terug ... <i>vermurwt</i> de Dood ~ Orfeo's muziek	
	berouw keizer
veel spijt	o.k. maar zingen in vrijheid ... ontroering ... in vrijheid

<https://www.bing.com/videos/search?q=gluck+orfeo+ed+euridice&view=detail&mid=1EB55006DD64DC68A4A61EB55006DD64DC68A4A6&FORM=VIRE>

in min.:32: gates of hell; <36 lier!; 38: zachte furie;39'22:orfeo; 40'16:furie ↓ ↓;41'40:furien; 42'07:open hekken; <43:furien dansen t.v.v. muziek; 47':transcendent!!

7

industriële revolutie
bedrieglijk metafoor
geen verbetering maar verlies à menselijkheid

Adorno	←	verlies a mechanische	→	Benjamin
minder		mate van optimisme		minder
muziekindustrie in ?				meer
slinkse manipulatie aldus				
machtsinstrument: beïnvloeding, sturen				
regressie:				
zelfgenoegzaamheid				
onkritisch				
fetisjering				

zo ook in sprookje:

domme volgzaamhd	vs	macht	liever nepvogel ... edelstenen
blijkt nadien vergissing, alomtegenwrdg			
techniek niet neutraal noch vrijblijvend of onschuldig			

weg met muzik.kwaliteit	zegt meer over de mens	verblind dr techniek
-------------------------	------------------------	----------------------

parallel nu: overgemediatiseerde wereld	alomtegenwoordig	marketing
---	------------------	-----------

Andersen profetisch!!

e.v. essentieel: in wezen muziek huist constante spanning

10	echte	tegenspelers	mechanische vogel
	juist beeld	?? ↔ ??	verkeerd beeld
	oprecht	? ?	vals namaak

verstaat kunst: geneest keizer
 begeesterend
 echte muziek
 raakt ... tot tranens toe
 zielsbetoverend

mist iets
 ongeïnspireerd en onbezield
 valse

veel vragen ... verstrikt
 verschil moeilijk, onduidelijk
 valse muziek is ook muziek
 nepmuziek is ook muziek

12 het natuurlijke contrast het artificiële
 alzo: - warme menselijkheid
 - authenticiteit én
 - nobel inlevingsvermogen
 - vergevingsgezindheid dus geen empathie
 koud, onverschillig
 Keats: begeesterde waarheid vs Hanslick: nuchter, empirisch

gespleten wezen:
 - in natuur: kwetterend
 - voor mens: transformatie nr lied
 - maar: gouden kooi, oei: artefact, mechanisch
 - oplossing: vlucht! ↓ ↔ ↓ geen vluchtroute

13 middelpuntvliedende kracht *metafoor*: muziek ander uiterste
 kooi, linten werkt averechts eigen bekoering
 want strijdtoneel: eigen grenzen? Ontsnappen eraan? is verovering
 enz. enz. ofte muziek zo erg spannend is orde / structuur
 houvast
 t.b.v. publiek
 geprezen om betrouwbrhd + stiptheid
 aldus dankbaar studieobject
 maar voorspelbrhd = ondergang

S P A N N I N G
 uiterste continuüm uiterste

gedoemd ts woud en paleis
 ts natuur en cultuur
 ts spontane en artificiële

Dionysus vs Apollo
 roes vs rede
 vervoering vs orde

niet gedetermineerd:

15 ↓ barok klassiek
 vluchtig beheersing, evenwichtig
 versieringen soberheid
 materie, inhoud vorm

- 32 ? onzichtbare muzikant vs persoonlkhds cultus 19e antw.: nee
 alhoewel beeld wel passend in beeld 19e intgndl: hogepriester!
 ook publiek deelt in hogere realiteit Werktreue = plicht
 Stravinsky's criteria: foutloos, toewijding + liefdevol ~ ethische verh. ofte " "
- ↔ hercomponeren, carrière ambities, virtuositeit = zonde tegen geest v h werk =)
 crimineel ... titels bedenken enz. verraad, gebrek a
- ↔ sterdirigenten = hoogmoed Liszt, Karajan, Solti,

<https://www.bing.com/videos/search?q=solti+gotterdammerung&view=detail&mid=3C14F9BB83DD7C973FFF3C14F9BB83DD7C973FFF&FORM=VIRE>

- 34 Debussy: Beethoven uit hiernamaals om ... en reactie Bach
- 35 casus Paganini ... Faustisch, hekserij, bovenmenselijk
 casus Jenny Lind https://nl.wikipedia.org/wiki/Jenny_Lind_zw.nachteg
<https://www.bing.com/images/search?q=jenny+lind+singer&form=HDRSC2&first=1&tsc=Ima>
[geBasicHover](#) vooral ♂-en

- 37 Debussy wel sympathie voor virtuozen maar geloofwaardig? ? ↔ Ysaye
<https://www.bing.com/search?q=Ysaye&form=QBLH&sp=-1&pq=ysaye&sc=8-5&qsn=&sk=&cvid=FOA2A9FC9B7E42CF8A68C0B9439E7101>

- Stravinsky: ↔ improviseren en vrijheid af te wijken cq onverwachtighd
 Debussy m.b.t. Bach: basso continuo biedt ruimte voor improvisatie ~ figuratie
- 38 gaandeweg 18^e >> improvisatie en aldus cadensen cfr. Mozart in pico's
 " 19^e >> muzikale thema's ~ melodieuzer → uitschrijven vs b.c.
- 39 oei muzikale logica in ? → Dahlhaus ± nee want cfr. Liszt: meer substantie
 maar ironie: ... moeilijkheidsgraad ↑ → improvisatieruim ↓
- 40 voorgeschreven mechanisch Andersen!!! aldus: verlies improvisatievs blues, jazz, folk, rock,
 pop covers t.e.m. ↔ 1800!!

- 40 trouw à natuur of aan keizer ~ loyaliteit
- 41 eigen stem ook ??? muzikanten Werktreue
 Weense School exper. atonaal (ontvluchten clichés tonaal syst.)
 bescheidener dus ware bevrijding ...
 romantiek vs modernisme → ook Werktreue blijft = grote trouw
 Gasset e.v. Mallarmé: mens verdwijnt ↔ t.v.v. meer esthetiek...
 aldus: onmenselijk, onpersoonlijk, onaards, absolute muziek, transcendent

- 44 1950 revival oude muziek vs anachronisme
 authentieke muz.uitvoering populair smaak publiek evolueert
 barok: orkestratie << ensemble
 piano-vibrato's overdreven, dus weg er mee ... evolutie
 klavec.muziek niet op piano, zeker geen vleugel
 ME polyfonie in kerken~galm vs concertzaal
 casus Taruskin vs strenge student
 paradox

- 48 ontsnapping uit museum
 authentieke uitvoering verwordt tot museumstuk?? Eigen stem en persoon wegfilteren...
 Adorno ↔ nee tegen archaïek en fossiliseren
 Scruton: idem ... mistroostigheid achter mus.vensters
 Kivy: authenticiteit verleggen naar die v d uitvoerder
 Leech-Wilkinson: graag minder strikt historiciteit t.v.v. meer vrijheid en expressie
 vgl. Debussy vs Copeland ↔ let op voor, nuanceer, orakel componist
 zo weg geopend van authenticiteit naar historiciteit!
 Butt: graag meer improvisaties ... muziek nu overal ... verrijking
- 52 laatste zin & prst./spanningsveld/discussie ... blijft!

<https://www.bing.com/videos/search?q=spem+in+alium&docid=608047015704531801&mid=10F6F31AF27701E9EBF210F6F31AF27701E9EBF2&view=detail&FORM=VIRE> einde gedisciplineerd!

- 52 hang perfectie ↔ twist Werktreue
 opnametechnieken studio verslaafd á perfecti
 beheersing instrument topsportultieme Werktreue!
 genadeloze conc.strijd
 audities ... achter doek ... objectiviteit zicht hinderlijk Goethe: discussie!

- 54 terugkeer nachtegaal
 - verjaagt Dood
 - wel voorwaarden:
 weg kooi en lintje
 zingen in vrijheid
 metafoor t.b.v. gevangenis in muziekuivoering
 - naar gezondere verstandhouding
 persoonlijk
 eigen improviseren
 vrijheid en authenticiteit vs verlamvend
 revolte tegen Werktreue? Blijkbaar al bezig ... Warburg enz.
 Schmelzer: nadruk op filo en minder op historische bewijzen
 uitvoeren ~ plastische activiteit ~ virtueel
 per def.: anachronisme ... (Rigney: blijft 'hangen')
 aldus ornamentatie in ME polyfonie ... oei, oei: kritiek
 wil na-leven van werk ~ uitvoering vs Werktreue ~ elastisch
- 57 idem Stegreif Orch.: romant. werk niet persé gevangenis ~ nachtegaal in vrijheid
 Werktreue opdoeken/opgeven:NEE casus Goerner: catharsis en Werktreue ~ vrijheid
 ervaring auteur en: hoe zou je de laatste zin kunnen verlengen?

1. Hoe wordt het boekje literair geconcipeerd?
2. Waar ligt de spanning in dit verhaal?
3. Hoe vaak wordt er gevluht in dit pleidooi?